

Beslutningsforslag nr. B 103

Folketinget 2017-18

Fremsat den 21. marts 2018 af Trine Torp (SF) og Jacob Mark (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om forskning i og kortlægning af anvendelsen af psykofarmaka i børne- og ungdomspsykiatrien

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte de nødvendige forslag og foretage de nødvendige ændringer med det formål at oprette en uafhængig forskningsenhed under Sundheds- og Ældreministeriet, der skal sikre forskning i og udbredelse af viden om anvendelsen af psykofarmaka i bør-

ne- og ungdomspsykiatrien. Forskningsenheden skal samtidig sikre en grundig kortlægning af psykofarmaka, der ikke er godkendt til børn og unge, samt anvendelsen af denne type psykofarmaka i børne- og ungdomspsykiatrien. Forskningsenheden skal oprettes senest den 1. januar 2019.

Bemærkninger til forslaget

Til trods for at der over de seneste 10 år er sket et mindre fald i andelen af børn og unge, som får udskrevet psykofarmaka, er der fortsat behov for at være opmærksom på den psykofarmaka, som anvendes i behandlingen af børn og unge. I 2016 fik 10.979 børn og unge udskrevet psykofarmaka som led i deres behandling i den offentlige børne- og ungdomspsykiatri. Det fremgår af sundhedsministerens besvarelse af SUU alm. del – spm. 1096, tabel 1 (folketingsåret 2016-17), hvor det også står klart, at der er store variationer i andelen af børn og unge, som får udskrevet psykofarmaka som led i deres behandling i børne- og ungdomspsykiatrien. Således varierer andelen af børn og unge, der får udskrevet psykofarmaka, fra 3,7 pct. på OUH Odense Universitetshospital til 52,6 pct. i Region Sjællands Sygehusvæsen. Forslagsstillerne finder denne variation bekymrende.

Ud over de store variationer i udskrivelsen af psykofarmaka hersker der også store uklarheder omkring selve anvendelsen af psykofarmaka til børn og unge, der ikke er fyldt 18 år. I en nylig publiceret artikel i Ugeskrift for Læger gennemgår seniorforsker, overlæge og lektor Anne Katrine Pagsberg, Københavns Universitet, og professor og overlæge Per Hove Thomsen, Aarhus Universitet, off label-brugen af psykofarmaka til børn og unge i Danmark. I artiklen redegøres der for, at der i dag findes 13 præparater, som har en godkendt indikation til behandling af psykisk sygdom hos børn og unge. I tilfælde, hvor et givet præparat anvendes til et medicinsk formål, der ikke stemmer overens med den autoriserede produktinformation, kaldes dette for off label-brug. I Danmark anslås det, at den gennemsnitlige off label-rate omfatter mellem 30 og 40 pct. af ordinationerne i kliniske børne- og ungdomspsykiatriske populationer, hvoraf de laveste rater er for medicin til behandling af ADHD og de højeste rater er for antipsykotisk medicin og melatonin. Denne udbredte tendens til off label-brug af medicin i børne- og ungdomspsykiatrien hænger bl.a. sammen med, at der findes relativt få godkendte psykofarmakapræparater til børn under 18 år, jf. »Off-label brug af psykofarmaka til børn og unge i Danmark«, Anne Katrine Pagsberg og Per Hove Thomsen, Ugeskrift for Læger, 2017, nr. 23, s. 2-6.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse (i dag Sundheds- og Ældreministeriet) har tilbage i marts 2013 redegjort for,

at »Læger har fri ordinationsret i Danmark, hvilket indebærer, at læger har ret til at ordinere et lægemiddel på andre indikationer end den, som det pågældende lægemiddel har fået godkendelse til«, og samtidig gjort det klart, at »Ansvaret for en behandling påhviler til enhver tid den behandlende læge«, jf. SUU alm. del – svar på spørgsmål 508 (folketingsåret 2012-13). Forslagsstillerne finder på den ene side, at lægernes frie ordinationsret er et grundlæggende princip, der ikke bør knægtes. Det sikrer, at patienter kan få behandling i tilfælde, hvor behandlingsmulighederne fremstår udtømt. Omvendt er det afgørende, at brugen af psykofarmaka altid sker på et fagligt og videnskabeligt grundlag samt på baggrund af grundig og velunderbygget evidens.

Forslagsstillerne finder derfor, at der er et stort behov for grundigere forskning i anvendelsen af psykofarmaka til børn og unge i Danmark. Evidensgrundlaget i dag er for spinkelt, og det er en enorm udfordring for den enkelte patients retssikkerhed og helbred. Børn og unge risikerer i dag at blive udsat for behandling med præparater, som er direkte skadelige for deres helbred, og som man hverken kender bivirkninger eller længerevarende effekter af. Der er med andre ord et akut og stort behov for mere psykofarmakologisk forskning inden for børne- og ungeområdet, og det er denne dagsorden, forslagsstillerne ønsker at fremme med dette forslag.

Forslagsstillerne foreslår på den baggrund, at der oprettes en særskilt og uafhængig forskningsenhed under Sundheds- og Ældreministeriet, som har til opgave at bedrive forskning og udbrede viden om netop disse områdefelter. Forskningsenhedens entydige og primære formål skal være at afdække et område, hvor der hersker stor faglig usikkerhed, og hvor der i de kommende år kun bliver stærkt behov for viden om psykofarmakas betydning for børn og unges helbred. Forskningsenheden bør tillige stå for en grundlæggende kortlægning af al brug af psykofarmaka i børne- og ungdomspsykiatrien, der ikke er godkendt til brug af børn og unge. Forslagsstillerne foreslår, at der afsættes midler til oprettelsen af enheden ved næste års forhandling af forskningsreserven. Forslagsstillerne er i øvrigt villige til at diskutere selve udformningen og finansieringen af enheden med de politiske partier, som måtte støtte forslaget.

Skriftlig fremsættelse

Trine Torp (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forskning i og kortlægning af anvendelsen af psykofarmaka i børne- og ungdomspsykiatrien.

(Beslutningsforslag nr. B 103)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.